

Παραδείγματα Τυπολογιών (1)

Τυπολογίες που αντικατοπτρίζουν την «Ικανότητα Απορρόφησης» των περιοχών. Δηλαδή την ικανότητάς τους να υποδεχθούν μέτρα σχεδιασμένα για να προωθήσουν ένα στόχο.

Παράδειγμα στόχου: Διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας των περιοχών

Ο στόχος αυτός μπορεί να περιλαμβάνει μέτρα για:

- διαφοροποίηση γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
- στήριξη μικρο-επιχειρήσεων και,
- ανάπτυξη αγροτουρισμού

Η συγκεκριμένη τυπολογία μπορεί να αποτυπώνει:

- τη σημερινή κατάσταση διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας ή
- Τη δυνατότητα των περιοχών για διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας

Η σημερινή κατάσταση – Βαθμός Διαφοροποίησης

Δείκτες:

- Σημασία της γεωργίας στην οικονομία της περιοχής
- Διαφοροποίηση γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Πολυαπασχόληση στη γεωργία

Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

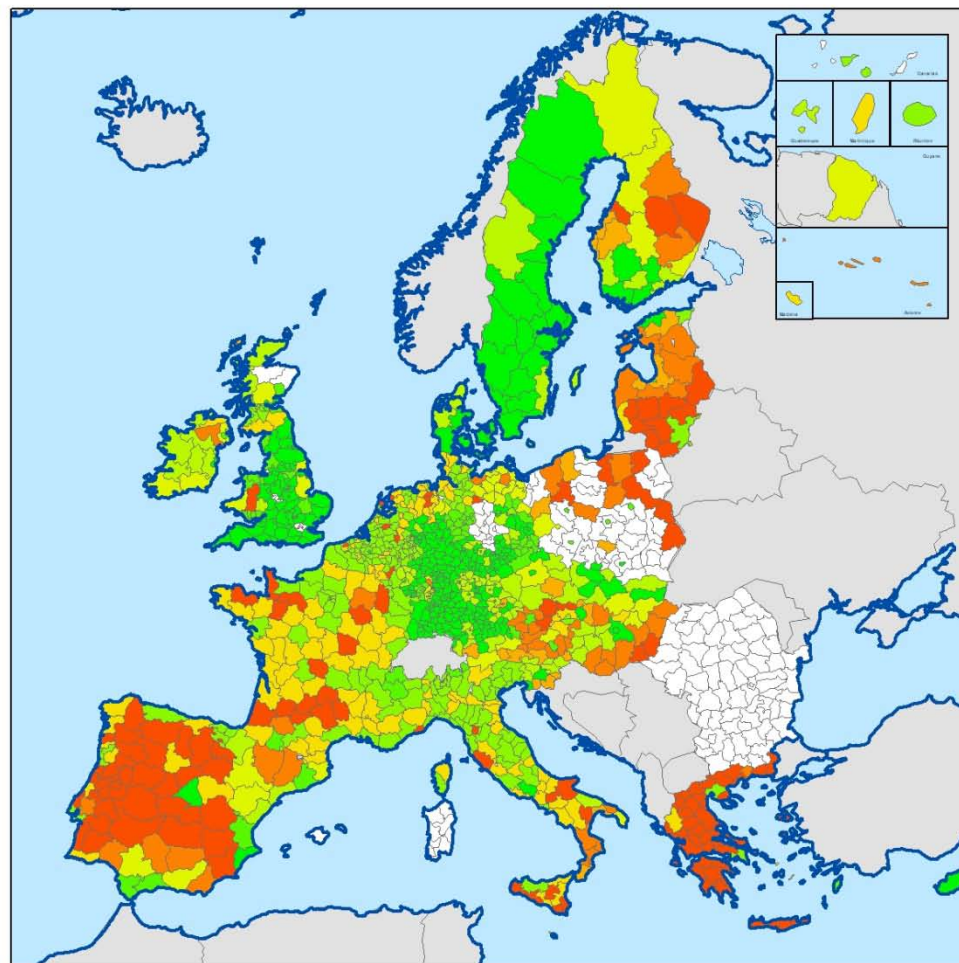
NUTS 3 – Νομοί

Μεταβλητές:

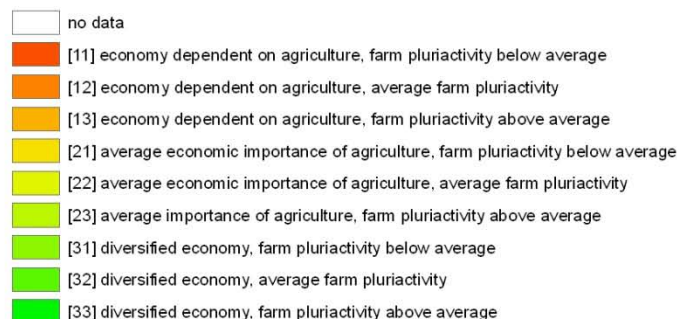
- Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του πρωτογενούς τομέα στο σύνολο της οικονομίας
- Απασχόληση στη γεωργία στο σύνολο της απασχόλησης
- Ποσοστό πολυαπασχολούμενων γεωργών

Αποτέλεσμα Τυπολογίας:

Ο Ευρωπαϊκός Νότος έχει το μικρότερο βαθμό διαφοροποίησης σε σχέση με την κεντρική και βόρεια Ευρώπη.

Actual economic diversification and farm pluriactivity

Group	N
no data	162
11	140
12	52
13	24
21	123
22	47
23	85
31	219
32	94
33	357

Το μέλλον – Η δυνατότητα για διαφοροποίηση

Δείκτες:

- Προσβασιμότητα
- Τουριστικές υποδομές
- Φυσικό περιβάλλον

Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

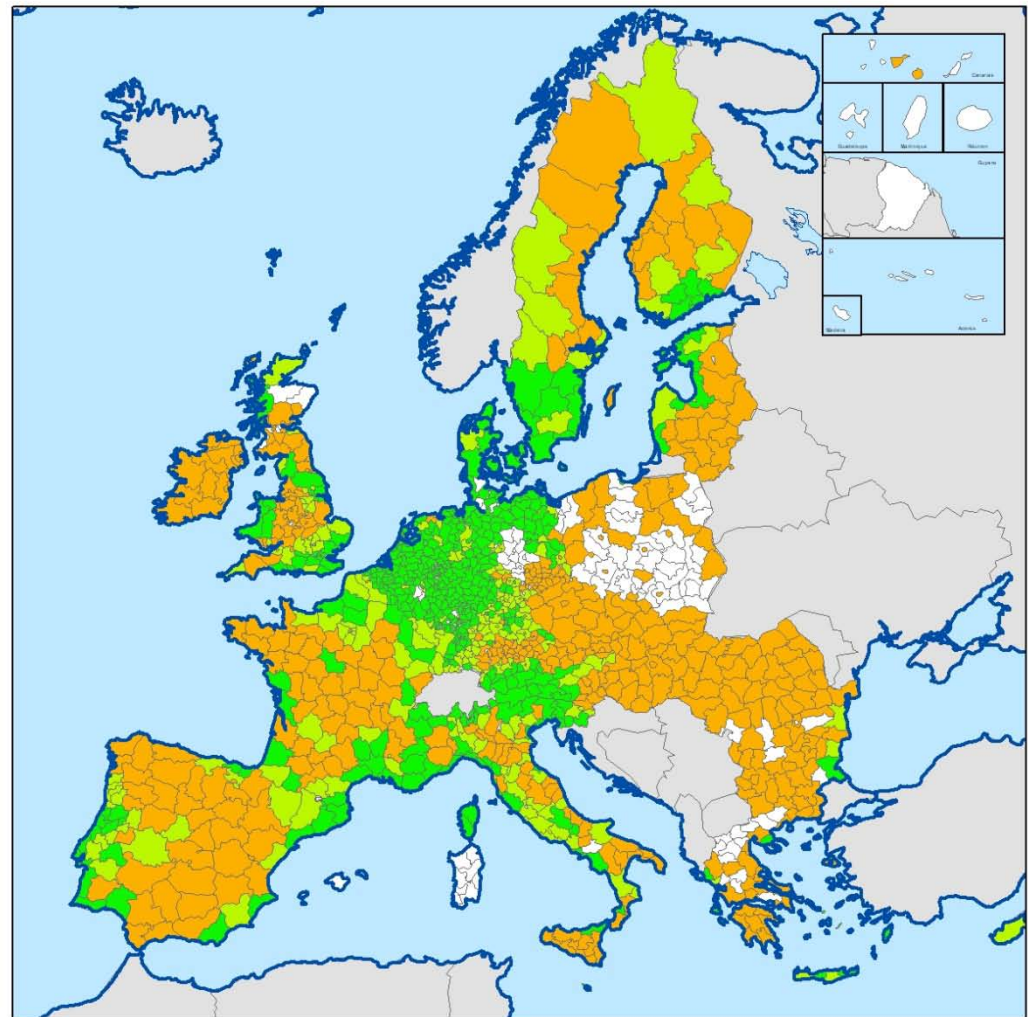
NUTS 3 – Νομοί

Μεταβλητές:

- Χρόνος ταξιδιού από αστικά κέντρα
- Ξενοδοχειακές κλίνες ανά εργαζόμενο
- Ύπαρξη περιοχών φυσικού κάλλους

Αποτέλεσμα Τυπολογίας:

Ο Ευρωπαϊκός Νότος έχει τη μικρότερη δυνατότητα διαφοροποίησης σε σχέση με την κεντρική και βόρεια Ευρώπη.

Economic diversification potential

□	no data
■	[1] potential for developing a diversified economy below average
■	[2] average potential for developing a diversified economy
■	[3] potential for developing a diversified economy above average

Group	N
no data	146
1	468
2	218
3	471

Μία τυπολογία ανταγωνιστικότητας των αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Δείκτες:

- Αγροτική διάρθρωση
- Προσβασιμότητα
- Δημογραφία/μετανάστευση
- Εκπαίδευση και κατάρτιση

Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

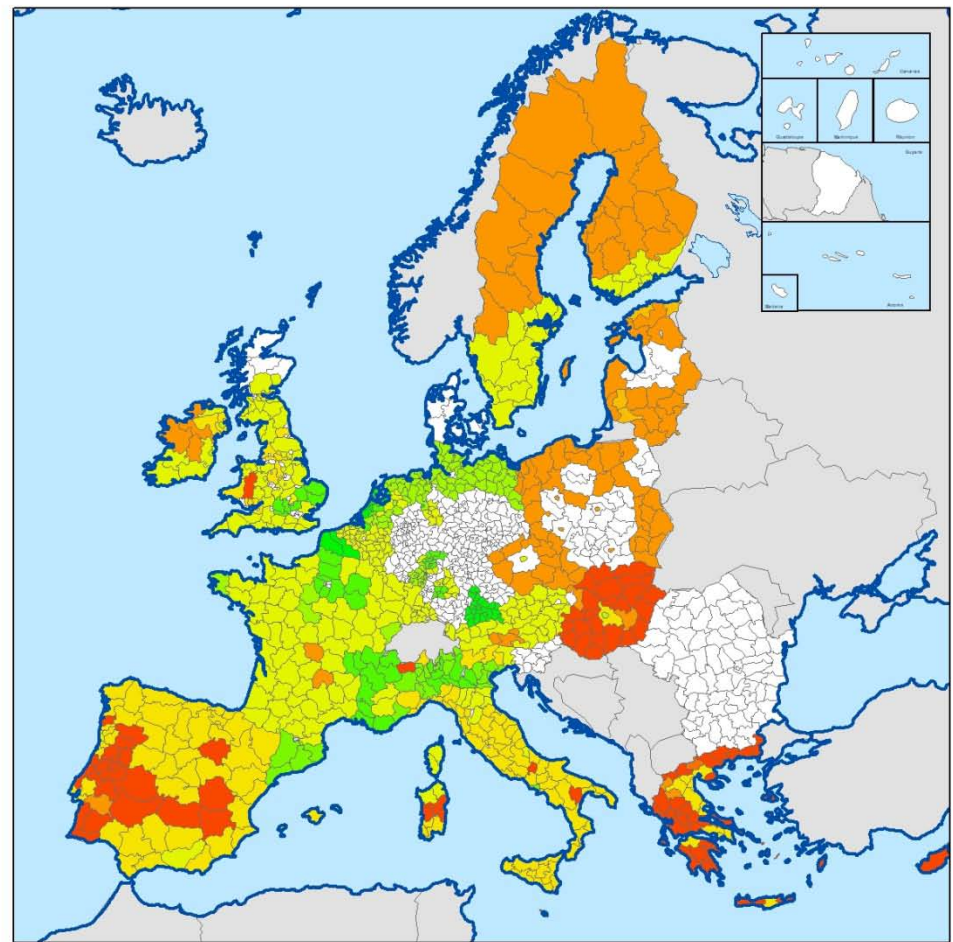
NUTS 3 – Νομοί

Μεταβλητές:

- Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά Ισοδύναμη Ετήσια Μονάδα Εργασίας
- Ακαθάριστες Επενδύσεις στη Γεωργία
- Ηλικία αγροτών
- Επίπεδο εκπαίδευσης
- Δείκτης προσβασιμότητας των περιοχών

Αποτέλεσμα Τυπολογίας:

Σχέση κέντρου-περιφέρειας με τις ανταγωνιστικές περιοχές να βρίσκονται στη κεντρική Ευρώπη και τις λιγότερο ανταγωνιστικές περιοχές να βρίσκονται στο Νότο, στο Βορά αλλά και στα νέα κράτη μέλη.

Detailed farm competitiveness typology

no data

[112]	low economic competitiveness, low agricultural training, average aged farmers
[113]	low economic competitiveness, low agricultural training, young farmers
[122]	low economic competitiveness, average agricultural training, average aged farmers
[123]	low economic competitiveness, average agricultural training, young farmers
[212]	average economic competitiveness, low agricultural training, average aged farmers
[222]	average economic competitiveness, average agricultural training, average aged farmers
[223]	average economic competitiveness, average agricultural training, average aged farmers
[232]	average economic competitiveness, high agricultural training, average aged farmers
[312]	high economic competitiveness, low agricultural training, average aged farmers
[322]	high economic competitiveness, average agricultural training, average aged farmers
[332]	high economic competitiveness, high agricultural training, average aged farmers

Group	N
no data	490
112	94
113	1
122	90
123	4
212	138
222	262
223	3
232	108
312	20
322	56
332	37

Παραδείγματα Τυπολογιών (2)

«Δομικές Τυπολογίες» που αντικατοπτρίζουν τις διαφορές των περιοχών ως προς τις έμμεσες και παραγόμενες επιπτώσεις των δαπανών των μέτρων της πολιτικής ανάπτυξης της υπαίθρου. Δηλαδή την ικανότητα των περιοχών να πολλαπλασιάσουν και να διαχύσουν τις επιπτώσεις από τη χρηματοδότηση σε ένα τομέα ή σε ένα χώρο, στο σύνολο της περιφερειακής οικονομίας.

Παράδειγμα: Επιπτώσεις από τις δαπάνες της πολιτικής ανάπτυξης της υπαίθρου

Η πολιτική ανάπτυξης της υπαίθρου μπορεί να περιλαμβάνει μέτρα που στοχεύουν:

- Συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας (π.χ. γεωργία),
- Συγκεκριμένες περιοχές ολοκληρωμένων παρεμβάσεων

Συνεπώς, η συγκεκριμένη τυπολογία μπορεί να αποτυπώνει:

- Κλαδικές επιπτώσεις – δηλαδή τη δυνατότητα ενός κλάδου μιας περιοχής να διαχύσει τις επιπτώσεις των δαπανών στο σύνολο της οικονομίας ή
- Χωρικές επιπτώσεις – δηλαδή τη δυνατότητα μιας περιοχής να διαχύσει τις επιπτώσεις των δαπανών στο σύνολο της οικονομίας

Η δυνατότητα πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων του γεωργικού τομέα

Δείκτες:

- Σημασία της γεωργίας στην οικονομία της περιοχής
- Σημασία των συνδεδεμένων με τη γεωργία κλάδων όπως:
 - Βιομηχανία τροφίμων
 - Επεξεργασία Καπνού
 - Επεξεργασία δέρματος

Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

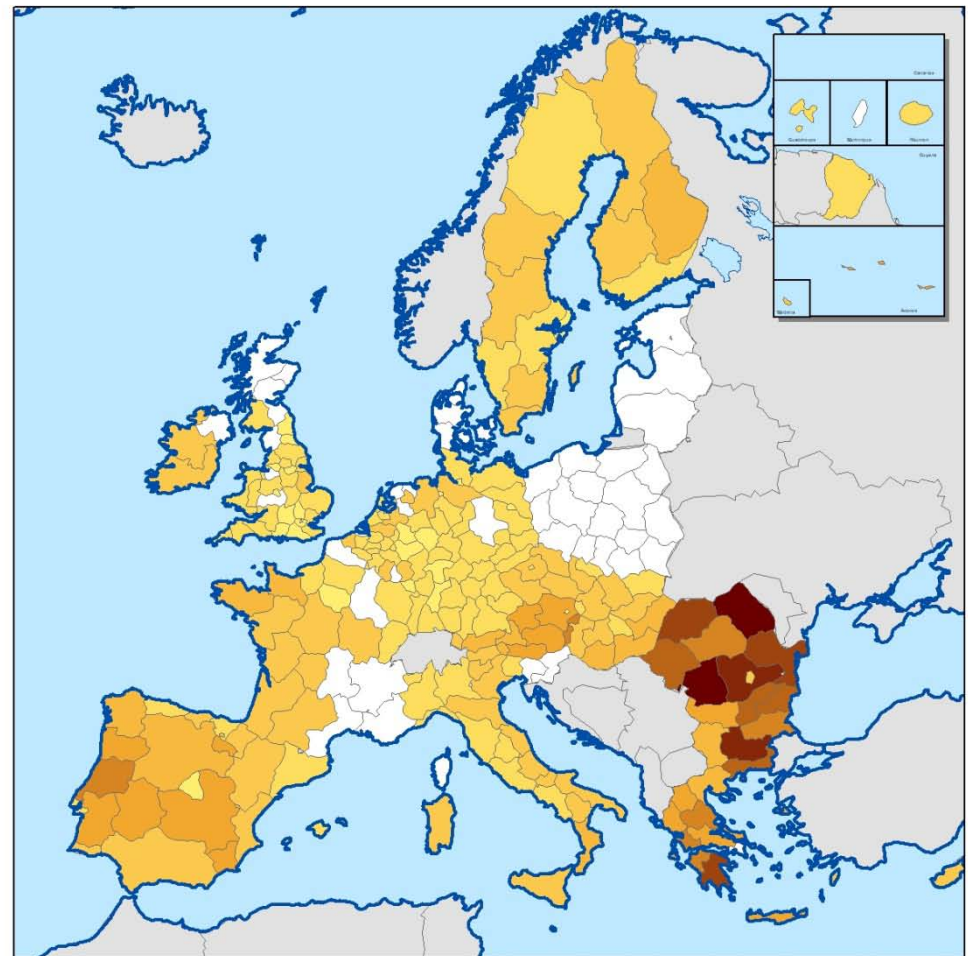
NUTS 2 – Περιφέρειες

Μεταβλητές:

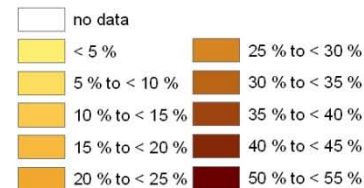
- Κλαδικά δεδομένα απασχόλησης για:
 - Γεωργία
 - Βιομηχανία τροφίμων, καπνού, δέρματος, ξύλου και χάρτου
 - Χονδρικό εμπόριο γεωργικών προϊόντων και ζώντων ζώων
 - Χονδρικό εμπόριο τροφίμων και καπνού

Αποτέλεσμα Τυπολογίας:

Το μεγάλο μέγεθος χωρικής ανάλυσης και ο μεγάλος αριθμός περιφερειών χωρίς δεδομένα δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Structural typology - sectoral component
relative importance of agriculture and agriculture related industries
in % of employed persons

Group	N
no data	83
< 5 %	27
5 % to < 10 %	89
10 % to < 15 %	62
15 % to < 20 %	13
20 % to < 25 %	18
25 % to < 30 %	6
30 % to < 35 %	4
35 % to < 40 %	3
40 % to < 45 %	2
50 % to < 55 %	2

Calculated index is based on the most recent year data available per region (years considered 2000 to 2005)

Sources: Eurostat REGIO Database, ESPON public database, RDEU07, Bundesagentur für Arbeit

©EuroGeographics for the administrative boundaries

Η δυνατότητα πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων των περιφερειών

Δείκτες:

- Διαφοροποίηση του συνόλου της οικονομίας μιας περιφέρειας

Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

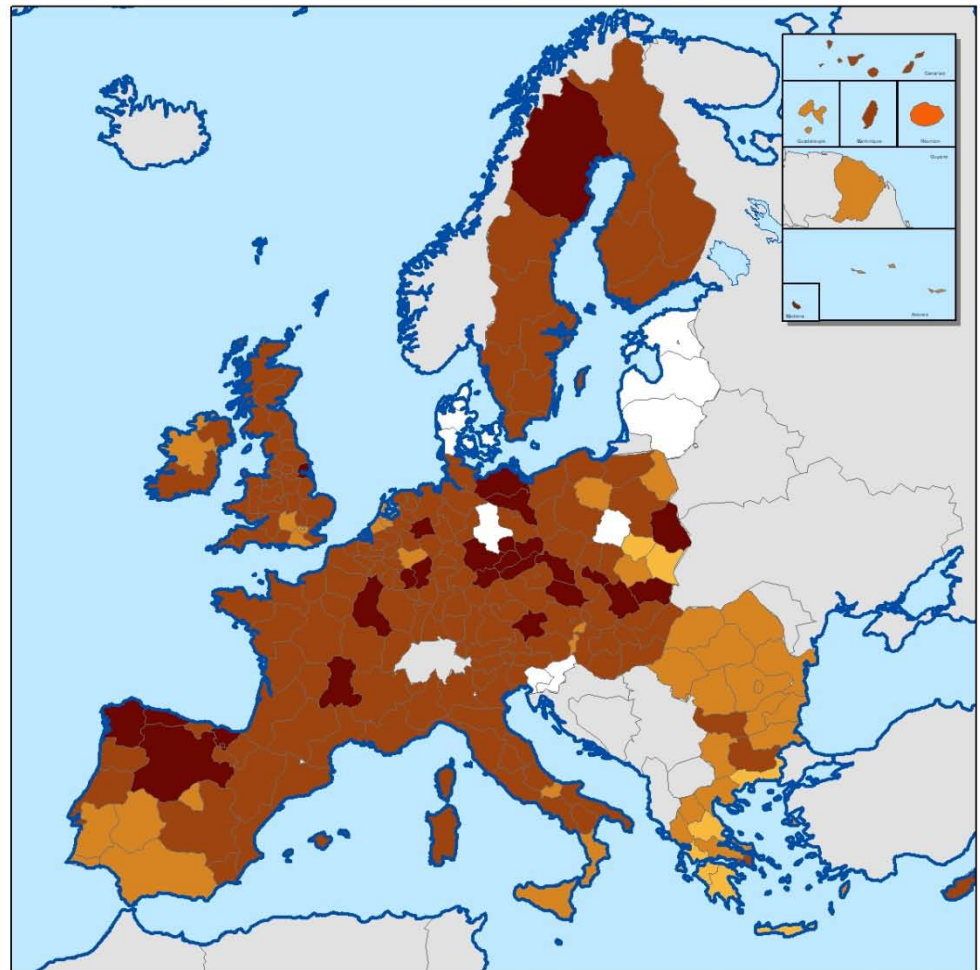
NUTS 2 – Περιφέρειες

Μεταβλητές:

- Κλαδικά δεδομένα απασχόλησης για όλους τους κλάδους της οικονομίας
- Τα δεδομένα απασχόλησης χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενός δείκτη συγκέντρωσης ή διαφοροποίησης της οικονομικής βάσης της περιφέρειας

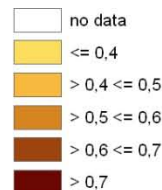
Αποτέλεσμα Τυπολογίας:

Περιοχές του Ευρωπαϊκού Νότου (Ελλάδα, περιοχές της νότιας Ιταλίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας) έχουν τη μικρότερη δυνατότητα διάχυσης πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων στο σύνολο της περιφερειακής οικονομίας

Structural typology - territorial component

Shannon evenness (range 1 low diversification to 0 high diversification)

Group	N
no data	44
<= 0,4	0
> 0,4 <= 0,5	9
> 0,5 <= 0,6	45
> 0,6 <= 0,7	185
> 0,7	26

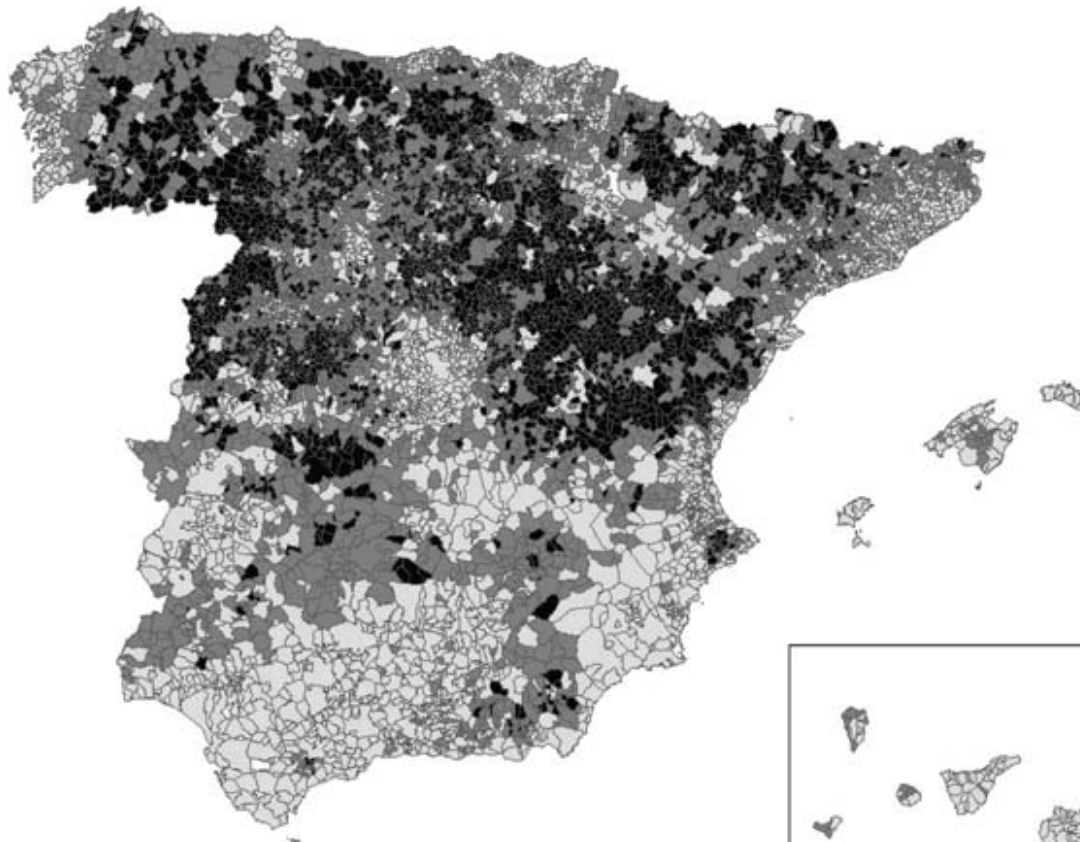
Calculated index is based on the most recent year data available per region (years considered 2000 to 2005)

Παραδείγματα Τυπολογιών (3)

Άλλες τυπολογίες έχουν αποπειραθεί να κατατάξουν τις περιοχές ως προς τον βαθμό αστικότητας-αγροτικότητας με πίο γνωστή από όλες την τυπολογία του Cloke από το 1977. Οι τυπολογίες αυτές βασίζονται κυρίως σε δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού (ηλικία, εκπαίδευση, κ.λπ), οικονομικά (απασχόληση στη γεωργία), κατάσταση των κατοικιών (ευκολίες του νοικοκυριού), κ.λπ.

Τέτοιες τυπολογίες έχουν χρησιμοποιηθεί για το σχεδιασμό υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης, σχεδιασμό χρήσεων γης, κ.λπ.

Παρακάτω φαίνεται μια τέτοια τυπολογία του 2005 για την Ισπανία σε επίπεδο δήμου. Με μαύρο οι περιοχές υψηλής αγροτικότητας και λευκό υψηλής αστικότητας.

Πηγή: Ocan, R. and Cantalejo, C. 2005.

Τυπολογία 30 περιφερειών της ΕΕ για τη μελέτη των επιπτώσεων του άξονα 3 των Προγραμμάτων Ανάπτυξης της Υπαίθρου

Δείκτες-Μεταβλητές:

- Το μέγεθος της περιφερειακής οικονομίας
- Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία της αγροτικής παραγωγής
- Περιφερειακή αγορά εργασίας
- Ο κλάδος τροφίμων-ποτών
- Ο κλάδος τουρισμού
- Ο άξονας 3 σε σχέση με το σύνολο του του προγράμματος
- Δαπάνες στο πυλώνα 1

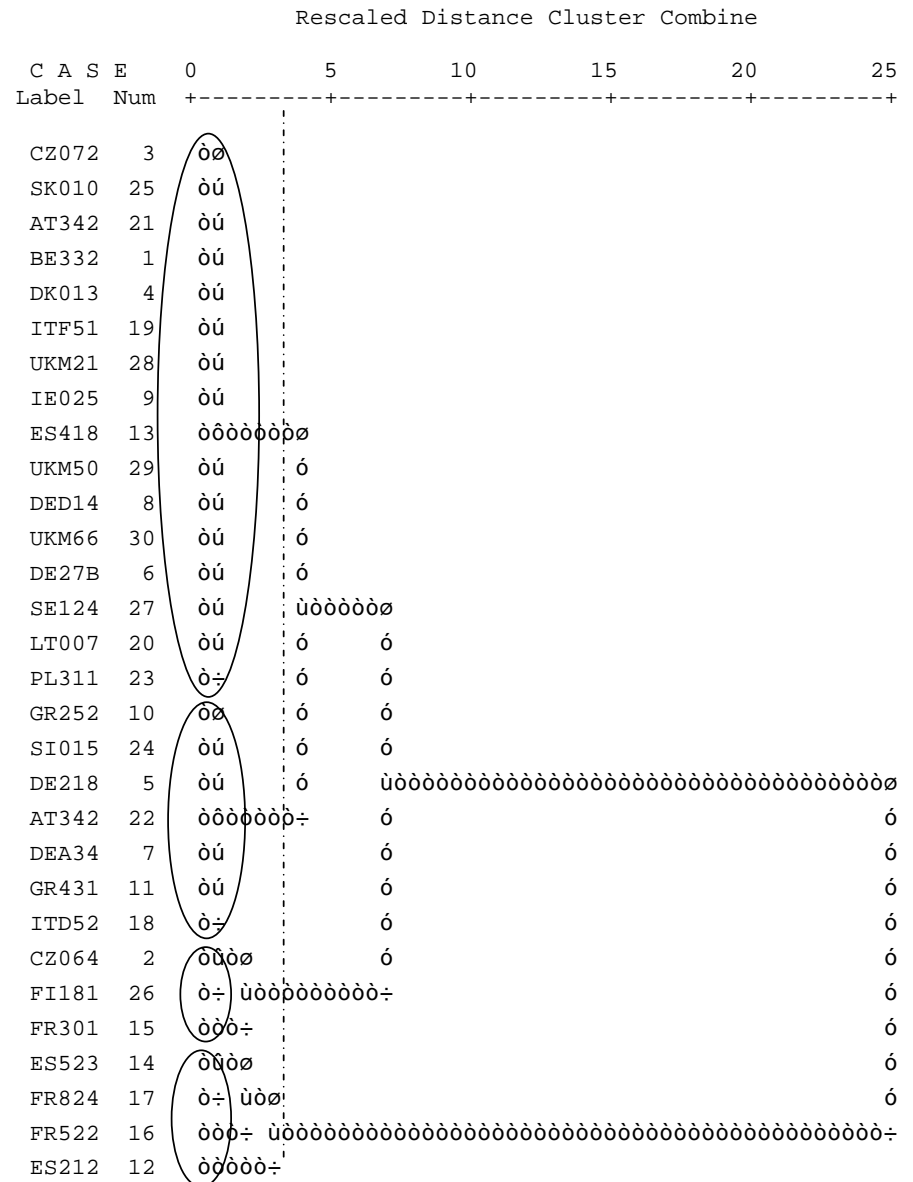
Χωρικό Επίπεδο Ανάλυσης:

NUTS 3 – Νομοί

4 Κατηγορίες Περιφερειών:

- Μικρές οικονομίες με περιθωριακή γεωργία
- Μικρές οικονομίες με ισχυρά επιδοτούμενη και μικρής κλίμακας γεωργία και τουριστικό προσανατολισμό
- Μεγάλες οικονομίες με εμπορική γεωργία και μικρό βαθμό διαφοροποίησης
- Μεγάλες οικονομίες με πολύ παραγωγική και εμπορική γεωργία και ισχυρό κλάδο βιομηχανίας τροφίμων

Dendrogram

Δημογραφικά Δεδομένα

Πιθανές Μεταβλητές	Χωρικό επίπεδο ανάλυσης		
	Περιφέρεια	Νομός	Καποδιστριακός Δήμος
Πληθυσμός (μόνιμος και πραγματικός)	✓	✓	✓
Ηλικιακή δομή	✓	✓	✓
Εκπαίδευση	✓	✓	
Μέγεθος νοικοκυριού	✓	✓	✓
Οικογενειακή κατάσταση	✓	✓	
Κατοικίες	✓	✓	

Οικονομικά Δεδομένα

Πιθανές Μεταβλητές	Χωρικό επίπεδο ανάλυσης		
	Περιφέρεια	Νομός	Καποδιστριακός Δήμος
Οικονομικά ενεργός	✓	✓	✓
Άνεργοι	✓	✓	✓
Κλάδος απασχόλησης (1 ^ο επίπεδο)	✓	✓	✓
Κλάδος απασχόλησης (2 ^ο επίπεδο)	✓	✓	
Θέση στο επάγγελμα	✓	✓	
Ακαθάριστο περιφερειακό προϊόν	✓	✓	
Ακαθάριστο προϊόν ανά κλάδο (1 ^ο επίπεδο)	✓	✓	

Χρήσεις Γης - Γεωργία

Πιθανές Μεταβλητές	Χωρικό επίπεδο ανάλυσης		
	Περιφέρεια	Νομός	Καποδιστριακός Δήμος
Έκταση	√	√	√
Χρήση Γης	√	√	√
Αριθμός εκμεταλλεύσεων	√	√	
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	√	√	
Πολυαπασχόληση	√	√	
Εκπαίδευση - κατάρτιση	√	√	
Επενδύσεις	√	√	
Δαπάνες πυλώνα 1	√	√	
Δαπάνες ανά άξονα	√	√	

Περιβάλλον - Προσβασιμότητα

Πιθανές Μεταβλητές	Χωρικό επίπεδο ανάλυσης		
	Περιφέρεια	Νομός	Καποδιστριακός Δήμος
Έκταση περιοχών Natura 2000	✓	✓	✓
Έκταση ορεινών και μειονεκτικών περιοχών	✓	✓	✓
Βιολογική γεωργία	✓	✓	
Δείκτες πρόσβασης-μεταφορών	✓	✓	
Δείκτες πρόσβασης σε φυσικούς πόρους	✓	✓	

Χωρικό επίπεδο ανάλυσης

